

NIEUWSBRIEF

Maandelijkse uitgave, editie maart 2015

Nieuws van de Stichting

- **Eumedion Scriptieprijs 2015 van start**
Eumedion zal in 2015 een prijs van € 2500 uitloven voor de schrijver/schrijfster van de beste afstudeerscriptie die een relatie heeft met het thema 'impact van aandeelhouders op ondernemingen'. Alle aspecten van de impact van aandeelhouders op ondernemingen komen in aanmerking voor de scriptieprijs, waaronder (niet uitputtend) het stemgedrag van aandeelhouders, de dialoog tussen aandeelhouders en beursgenoteerde ondernemingen, aandeelhoudersactivisme, 'impact investing', uitsluitingsbeleid, integratie van 'ESG-factoren' in het beleggingsproces en de facetten van het agenderingsrecht. Scripties die betrekking hebben op deze thematiek en die in het laatste cursusjaar bij een in Nederland gevestigde universiteit of hogeschool zijn ingediend en goedgekeurd, komen voor de prijs in aanmerking. De uiterste inzenddatum is 31 oktober 2015. De scripties zullen ook dit jaar worden beoordeeld door een deskundige jury. De prijs zal tijdens de volgende Eumedion Vergadering van Deelnemers (10 december 2015) worden uitgereikt. De scripties kunnen per e-mail bij Eumedion worden ingediend (info@eumedion.nl). Voor meer informatie: <http://bit.ly/19UBNEQ>

Uit het bestuur

Tijdens de vergadering van het Dagelijks bestuur van 5 maart jl. werd o.a. het conceptjaarverslag 2014 besproken, alsmede het financieel jaaroverzicht 2014. Ook werd stilgestaan bij het risicomanagement binnen Eumedion.

Activiteiten Commissies

- De **Onderzoekscommissie** besprak tijdens haar vergadering van 26 maart jl. een nieuwe versie van het onderzoeksvoorstel naar de perceptie van kortetermijngeneigdheid bij beleggers en bestuurders. Ook werd gesproken over de thematiek van het Eumedion-symposium 2015 en van de Eumedion Scriptieprijs 2015.

Komende activiteiten

- **22 april 2015, Vergadering Algemeen bestuur.** Op de agenda staan o.a. de samenstelling van het Algemeen bestuur en de Eumedion-reactie op het Europees groenboek inzake de vorming van een Kapitaalmarktunie.

Nieuws uit Den Haag

- **Kabinet breidt reikwijdte van accountantscontrole uit naar bestuursverslag**

Accountants moeten in de nabije toekomst niet alleen de jaarrekening controleren, maar ook onderzoeken of er, in het licht van de tijdens de controle verkregen kennis en begrip van de onderneming en haar omgeving, materiële onjuistheden in het bestuursverslag zitten. Dit blijkt uit het wetsvoorstel ter implementatie van de nieuwe Europese jaarrekeningrichtlijn dat de minister van Veiligheid en Justitie op 11 maart jl. naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. Het wetsvoorstel, dat effectief moet zijn voor de boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016, bepaalt ook dat mocht de accountant materiële onjuistheden in het bestuursverslag constateren, hij hierop moet ingaan in zijn controleverklaring. Daarbij moet ook de aard van deze materiële onjuistheden worden

vermeld. In het wetsvoorstel wordt ook een grondslag opgenomen om ondernemingen die actief zijn in de winningsindustrie (bijvoorbeeld de AScX-onderneming AMG) of betrokken zijn bij de houtkap van oerbossen te verplichten een verslag openbaar te maken van betalingen aan overheden van de landen waar zij activiteiten hebben, de zgn. country-by-country-reporting. Deze verplichting is recentelijk al voor banken ingevoerd. De Tweede Kamer heeft overigens op 10 maart jl. met 81 stemmen voor en 69 stemmen tegen een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht zich er in Europees verband voor in te zetten dat ook andere bedrijven hun belastingafdracht aan landen openbaar moeten maken. De regering is verzocht de Tweede Kamer hierover vóór de zomer te informeren.

- **Kabinet overwegend positief over Europees groenboek kapitaalmarktunie**

Het kabinet steunt het initiatief van de Europese Commissie om te komen tot een echte Europese kapitaalmarktunie en staat in beginsel positief tegenover de ideeën uit het groenboek en tegenover het tegelijkertijd gepubliceerde consultatiedocument over een herziening van de Prospectusrichtlijn. Dit schrijft het kabinet in zijn op 17 maart jl. gepubliceerde reactie op het Europese groenboek. Het kabinet waarschuwt de Europese Commissie wel dat de totstandkoming van een kapitaalmarktunie een lange termijnproject is. Het kabinet adviseert de Europese Commissie met concrete en goed onderbouwde voorstellen te komen. Hierbij kan, volgens het kabinet, worden aangesloten bij de doelstellingen van de Europese Commissie op het gebied van betere regelgeving en verlaging van de administratieve lasten. Daarbij is het wel zaak dat een goede balans wordt gevonden tussen toegang tot de kapitaalmarkt en beleggersbescherming. Het kabinet vindt dat dit ook uitgangspunt moet zijn voor de op stapel staande herziening van de Prospectusrichtlijn. Het kabinet onderkent dat een apart prospectusregime voor het MKB een stimulans kan zijn voor de financiering van deze bedrijven, maar merkt tegelijkertijd op dat dit niet ten koste mag gaan van adequate beleggersbescherming, de andere doelstelling van de

Prospectusrichtlijn. Het kabinet vindt dat de Europese Commissie vooral moet bekijken of de huidige prospectusvereisten nog wel aansluiten op de informatiebehoefte van de belegger, zoals de begrijpelijkheid van de soms zeer legalistische teksten, de omvang van het prospectus en de consistentie van de informatie. Het kabinet vindt dat pas op de lange termijn moet worden gekeken naar mogelijke barrières voor een kapitaalmarktunie die voortvloeien uit het vennootschapsrecht, het faillissementsrecht en het belastingrecht. “Uiteraard met inachtneming van de nationale competenties”, merkt het kabinet daarbij op.

Nieuws uit Brussel

- **Europees Parlement stelt stemming over richtlijnvoorstel aandeelhoudersbetrokkenheid uit**

De Juridische Commissie van het Europees Parlement (EP) heeft de stemming over de amendementen op het richtlijnvoorstel aandeelhoudersbetrokkenheid uitgesteld tot begin mei. De stemming stond geagendeerd voor 23 maart jl., maar is op voorstel van de voorzitter van de EP-commissie verdaagd. Naar verluidt is er meer tijd nodig om een compromis te vinden over de wens van de sociaaldemocraten, groenen en liberalen (ruim 41% van de EP-zetels) om het richtlijnvoorstel uit te breiden met de verplichting tot uitgebreide ‘country-by-country-reporting’ (conform de huidige verplichting voor banken) door alle grote ondernemingen. De christendemocraten zijn hier geen voorstander van. En ook de Europese Commissie wil dit richtlijnvoorstel niet ‘belasten’ met dit onderwerp. Het is niet geheel duidelijk of op de andere onderdelen van het richtlijnvoorstel wel een compromis in zicht is. De Europese Raad koerst overigens wel aan op een voorlopig akkoord over de richtlijntekst. Zoals eerder gemeld is het compromisvoorstel van de Raad sterk verwaterd in vergelijking met het Commissievoorstel (zie Nieuwsbrief van december 2014). De Raad heeft zowel de nieuwe rechten voor aandeelhouders als de nieuwe verplichtingen voor institutionele beleggers afgezwakt.

- **Europese Bankenautoriteit vindt dat banken bonussen zoveel mogelijk in aandelen moeten uitbetalen**

De Europese Bankenautoriteit (EBA) vindt dat banken en beleggingsondernemingen de eventuele bonussen aan medewerkers zoveel mogelijk in aandelen of in aan aandelen gerelateerde instrumenten moeten uitkeren in plaats van in geld. Dit schrijft de EBA in haar op 4 maart jl. gepubliceerde conceptrichtlijnen voor een verantwoord beloningsbeleid. Op grond van de richtlijn kapitaalvereisten ('CRD IV') dient een bank of een beleggingsonderneming al ten minste 50% van de bonus in aandelen of op aandelen gebaseerde instrumenten uit te keren. De EBA vindt dat een hoger percentage aandelengerelateerde beloning gerechtvaardigd is zowel bij de directe betaling van een bonus als bij de uitgestelde ('deferred') betaling van de bonus. De EBA speelt in de conceptrichtlijnen wel met het idee de Europese Commissie te adviseren om de richtlijn op dit punt meer te flexibiliseren in de zin dat kleine banken en personen die een geringe bonus ontvangen niet worden verplicht een deel van de bonus in aandelen en pas na enige vertraging uit te betalen. De EBA maakt in de conceptrichtlijnen nogmaals duidelijk dat beloning ofwel 'vast' is ofwel 'variabel'. Er is geen derde remuneratiecategorie, zoals de vorig jaar in het buitenland soms voorkomende maandelijkse toelages. Deze worden door de EBA toegerekend aan het variabele deel van de beloning van een bankmedewerker. Belanghebbenden hebben tot 4 juni a.s. de tijd om op de conceptrichtlijnen te reageren.

Ondernemingsnieuws

- **Verskillende ondernemingen evalueren hun beschermingsconstructies**

Verskillende ondernemingen hebben de effectiviteit van hun beschermingsconstructies kort geleden geëvalueerd of gaan dit de komende maanden doen. Dit blijkt uit de deze maand gepubliceerde jaarverslagen van Royal Imtech, Accell Group en ING Groep. Imtech heeft aangekondigd haar beschermingsstichting te zullen ontbinden. Het bestuur van de technisch dienstverlener vindt de beschermingsconstructie "onder de huidige omstandigheden" namelijk niet meer

effectief. Door de sterke verwatering van het aandelenkapitaal in de afgelopen jaren – als gevolg van twee enorme aandelenemissies – zou de beschermingsstichting na uitoefening van de huidige calloptie slechts 0,3% van het geplaatste kapitaal houden. Om de stichting haar beschermingsfunctie te laten houden zou de calloptie betrekking moeten hebben op veel meer aandelen. Daar hangt echter een prijskaartje aan die de AMX-onderneming in de huidige situatie moeilijk zou kunnen voldoen, laat staan te verantwoorden. Het bestuur van Stichting Imtech is het daarmee eens en heeft de ontbindings- en liquidatieprocedure van de beschermingsstichting inmiddels in gang gezet. Ook Accell Group heeft het afgelopen jaar haar beschermingsstichting geëvalueerd. De fietsenfabrikant gaat niet zover om de beschermingsstichting op te heffen, maar heeft wel de putoptie op beschermingspreferente aandelen geschrapt. Accell wijst erop dat de laatste jaren de beschermingsconstructie met zowel een put- als een calloptie in onbruik is geraakt. De putoptie wordt thans als ouderwets ervaren, aldus de AScX-onderneming. Voor een meerderheid van de Nederlandse beursfondsen is (alléén) een calloptie voor onbepaalde tijd de belangrijkste beschermingsmaatregel. Accell heeft besloten deze trend te volgen. Tot slot heeft ING Groep in haar jaarverslag aangekondigd dit jaar haar gehele corporate governance structuur, inclusief de certificering van haar aandelen, te zullen evalueren. De uitkomsten van de evaluatie zullen worden geagendeerd voor de aandeelhoudersvergadering (AVA) van 2016.

- **Rechter wijst Boskalis-verzoek om te stemmen over Fugro-beschermingsconstructie af**

Fugro heeft op juiste gronden het verzoek van grootcertificaathouder Boskalis om de AVA te laten stemmen over een verzoek tot beëindiging van een beschermingsconstructie afgewezen. Dit heeft de kortgedingrechter in Den Haag op 17 maart jl. bepaald. Boskalis, inmiddels houder van ruim 25% van de certificaten van Fugro, had het Fugro-bestuur gevraagd om "een aanbeveling aan de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van Fugro om datgene te doen dat nodig is om te

komen tot een onmiddellijke beëindiging van een door Fugro gehanteerde beschermingsconstructie” als stempunt op de AVA van 30 april a.s. te zetten. Het betrof de calloptie op het nemen van beschermingspreferente aandelen door de op Curaçao gevestigde Stichting Continuïteit Fugro. Fugro had Boskalis aangeboden om dit onderwerp alleen als bespreekpunt op de AVA-agenda te plaatsen, maar Boskalis nam hier geen genoegen mee. Boskalis wilde de mening van alle Fugro-certificaathouders en –aandeelhouders peilen; niet alleen van degenen die ter vergadering present zijn. De rechter ging hier niet in mee. Volgens de rechter wordt met het agendaverzoek namelijk “het terrein van de door het bestuur te bepalen strategie betreden”. Behoud van een onafhankelijke positie is, volgens de rechter, een integraal onderdeel van de strategie van Fugro. De AVA is op het terrein van ondernemingsstrategie niet beslissingsbevoegd; zij kan het bestuur ook geen instructie geven om de strategie te wijzigen. Het maakt daarbij niet uit of een kapitaalverschaffer een aan de ondernemingsstrategie gerelateerd voorstel als “besluit” of als “aanbeveling” heeft geformuleerd. Volgens de rechter is het “evident” dat Boskalis “mede gezien de toonzetting van de aanbeveling, beoogt met de aanbeveling druk uit te oefenen op het bestuur van zijn bevoegdheden gebruik te maken in de door Boskalis gewenste zin. Die bevoegdheid komt Boskalis niet toe”. Boskalis heeft het voorstel voor het agendapunt uiteindelijk helemaal ingetrokken, zodat de continuïteit van de Curaçaose beschermingsstichting tijdens de komende AVA formeel niet ter discussie staat.

- **Ahold biedt excuses aan voor inconsistente en inadequate informatie over beloningsvoorstel**

Ahold heeft openbare excuses gemaakt voor de verschaffing van inconsistente en inadequate informatie over het voorstel om het beloningsbeleid van het bestuur te wijzigen. De supermarktketen heeft op 25 maart jl. een “nadere toelichting” op het beloningsvoorstel gegeven. Het voorstel – een verhoging van de potentiële langetermijnbonus voor bestuursvoorzitter Dick Boer van 185% naar 220% van zijn

basissalaris – wordt tijdens de AVA van 15 april a.s. in stemming gebracht. Ahold-aandeelhouders gingen er bij het verschijnen van het jaarverslag 2014 op 26 februari jl. er vanuit dat geen beloningsvoorstel zou worden geagendeerd, gelet op de passage “For 2015, no adjustments to the remuneration policy are expected” in het remuneratierapport. Bij het verschijnen van de AVA-agenda – op 4 maart jl. – stond echter toch een wijziging van het beloningsbeleid geagendeerd. De motivering hiervan was uiterst summier: “om beter aan te sluiten bij het beloningsniveau binnen onze referentiegroep”. Ahold heeft in de “nadere toelichting” opheldering verschaft over het besluitvormingstraject en een uitgebreidere onderbouwing van het voorstel verschaft. Bovendien heeft de AEX-onderneming aangekondigd het gehele beloningsbeleid in 2015 te zullen evalueren, inclusief de referentiegroep die voor bijna twee-derde uit Amerikaanse bedrijven bestaat. Een voorstel voor een nieuw beloningsbeleid zal aan de AVA 2016 worden voorgelegd.

- **Wereldhave haalt voorstel voor gewijzigd beloningsbeleid van AVA-agenda**

Naar aanleiding van reacties van verschillende aandeelhouders heeft Wereldhave besloten om het voorstel voor een gewijzigd beloningsbeleid, dat was geagendeerd voor de AVA van 24 april a.s., in te trekken. Dat heeft het vastgoedfonds op 30 maart jl. bekend gemaakt. Wereldhave stelde o.a. voor om het vaste salaris voor bestuursvoorzitter Dirk Anbeek met 23,5% te verhogen en voor CFO Robert Bolier met bijna 16%. Daarnaast werd voorgesteld om de creatie van aandeelhouderswaarde ten opzichte van concurrenten niet meer als bonusmaatstaf op te nemen, maar om deze te vervangen door een doelstelling op het terrein van direct resultaat per aandeel en een doelstelling op het gebied van duurzaamheid. Waarschijnlijk was een aantal langetermijnaandeelhouders het niet met deze voorstellen eens. De AMX-onderneming zal nu een nieuw voorstel opstellen en voorleggen aan een BAVA die later dit jaar zal worden gehouden.

- **Bonus van Delta Lloyd-bestuurders over boekjaar 2012 door RvC neerwaarts aangepast**

De raad van commissarissen (RvC) van Delta Lloyd heeft van zijn discretionaire bevoegdheid gebruik gemaakt om de bonusbetaling over boekjaar 2012 neerwaarts bij te stellen. Dit blijkt uit het op 23 maart jl. verschenen jaarverslag 2014 van de verzekeraar. De directe (niet-uitgestelde) bonusuitbetaling over boekjaar 2012 is voor voormalig bestuursvoorzitter Hoek verlaagd van €135.500 naar €0. De directe bonus van CFO Roozen over boekjaar 2012 werd met terugwerkende kracht ook op € 0 vastgesteld (was: €100.100). De reducties zijn verrekend met hun bonus over boekjaar 2013. Ook de voor 2012 'uitgestelde bonusbetalingen' werden voor de tweede en derde tranche op € 0 bepaald. De RvC van Delta Lloyd nam deze maatregel nadat De Nederlandsche Bank (DNB) Delta Lloyd een boete had opgelegd voor het in 2012 uitvoeren van transacties op basis van vertrouwelijke informatie. De RvC van Delta Lloyd nam naar aanleiding van dit voorval ook nog andere maatregelen, zoals het verhogen van het risicobewustzijn binnen de verzekeraar en het versterken van de compliance en de interne governance. DNB acht deze corrigerende maatregelen echter nog niet voldoende; de toezichthouder heeft ook het vertrek van de CFO geëist (zie Nieuwsbrief van december 2014). De RvC vindt dit een buitenproportionele maatregel en heeft de aanwijzing van DNB bij de rechter aanhangig gemaakt.

- **Groootaandeelhouder van AMG krijgt eigen zetel in RvC**

RWC Asset Management, 17,9%-aandeelhouder van AMG Advanced Metallurgical Group (AMG), krijgt een eigen zetel in de RvC van AMG. Dit heeft het mijnbouwbedrijf op 9 maart jl. bekend gemaakt. RWC's managing director Petteri Soininen wordt als commissaris voorgedragen. De Britse vermogensbeheerder behoudt het voordrachtsrecht voor een commissariszetel zolang hij ten minste 10% van de aandelen AMG houdt. "In ruil" voor de commissariszetel heeft RWC steun uitgesproken voor de strategie van AMG en voor de voorgenomen herbenoeming van

Heinz Schimmelbusch als bestuursvoorzitter. RWC heeft ook gebruik gemaakt van zijn recht om een onderwerp voor de AVA-agenda aan te dragen. RWC stelt voor om de statuten van AMG te wijzigen in de zin dat het voor aandeelhouders eenvoudiger wordt om een RvC-voordracht voor de benoeming van een nieuwe bestuurder af te wijzen. Ook wil RWC het voor de AVA gemakkelijker maken om niet-functionerende bestuurders en commissarissen te ontslaan. AMG heeft het voorstel 'neutraal' aan de AVA van 7 mei a.s. voorgelegd. Wel geldt voor aandeelhoudersvoorstellen tot wijziging van de statuten een quorum van 50% van het geplaatst kapitaal. In de afgelopen jaren lag de aandeelhoudersparticipatiegraad ver beneden de 50%. Als de quorumeis niet wordt gehaald, zal een binnen zes weken na de AVA een BAVA worden belegd waarin de quorumeis niet geldt. Wel is in dat geval een twee-derde stemmeerderheid nodig om het voorstel aanvaard te krijgen.

- **Roulatie accountantskantoren leidt tot lagere controlekosten**

De kosten van de controle van de jaarrekening bij die beursgenoteerde ondernemingen die in 2014 zijn gewisseld van controlerend accountant zijn substantieel lager dan die in het jaar vóór de accountantswissel. Dit blijkt uit de jaarverslagen die tot nu toe zijn gepubliceerd. Van de elf beursgenoteerde ondernemingen die in boekjaar 2014 van accountant zijn gewisseld, hebben inmiddels tien hun jaarverslag gepubliceerd. De kosten voor de controle van de jaarrekening van deze tien ondernemingen zijn in 2014 gemiddeld 7,5% lager dan in 2013, waarbij de mediaan op ongeveer -13% ligt. De spreiding is daarbij wel groot. Zo kende AScX-onderneming Amoco een 50% hogere gerapporteerde 'auditfee' na de wisseling van BDO voor PricewaterhouseCoopers (PwC), terwijl de accountantskosten van KAS Bank maar liefst 28,4% lager uitvielen nadat deze onderneming wisselde van KPMG naar PwC. Deze uitkomsten duiden erop dat de hoogte van de 'auditfee' wel degelijk een belangrijke factor is bij de keuze van een nieuwe controlerend accountant.

- **Hoge Raad geeft Ondernemingskamer uitgangspunten mee voor berekening schadeloosstelling SNS**

De Ondernemingskamer (OK) moet zelf, los van het aanbod van de minister van Financiën, de schadeloosstelling voor de onteigening van SNS Reaal bepalen. Eerder bepaalde de OK dat de schadeloosstelling hoger moet zijn dan het aanbod van de minister van € 0,00 per onteigend effect of vermogensbestanddeel. Dat uitgangspunt moet worden losgelaten. De Hoge Raad heeft op 20 maart jl. daarom de OK-beschikking van 11 juli 2013 vernietigd. De Hoge Raad heeft de OK een aantal uitgangspunten meegegeven om de schadeloosstelling van de beleggers te bepalen. De Hoge Raad stelt dat “zoveel mogelijk de werkelijke financiële positie” van de onderneming op het tijdstip onmiddellijk voorafgaande aan de onteigening (“het peiltijdstip”) dient te worden vastgesteld. Daartoe dienen, volgens de Hoge Raad, “alle relevante feiten en omstandigheden op het peiltijdstip in aanmerking te worden genomen, ook die niet algemeen bekend waren”. Daarbij mag de beurskoers niet tot uitgangspunt worden genomen of een element zijn waarop in het bijzonder acht moet worden geslagen, aldus de Hoge Raad. De OK had dit in zijn vonnis juist wel gedaan. De Hoge Raad is echter van mening dat niet alle relevante feiten en omstandigheden op het peiltijdstip bekend hoeven te zijn geweest bij beleggers. Bovendien kan de beurskoers mede zijn beïnvloed door “speculatieve elementen”. De beurskoers mag bij de waardebepaling wel in aanmerking worden genomen, maar daarbij dient wel de nodige terughoudendheid te worden betracht, aldus de Hoge Raad. De OK moet bij de bepaling van de werkelijke financiële positie van SNS Reaal ook rekening houden met het optreden van DNB zoals zich op het peiltijdstip daadwerkelijk heeft voorgedaan. Dat betekent dat ook het zgn. SREP-besluit, waarin DNB in januari 2013 bepaalde dat SNS Reaal haar balans met €1,84 miljard moest versterken, een rol dient te spelen bij de waardebepaling. Het is nog niet bekend wanneer de OK zijn procedure voortzet.

- **Curator: voormalige bestuurders en commissarissen van InnoConcepts hebben wanbeleid gevoerd**

Bij het in december 2010 gefailleerde beursgenoteerde uitvindingsbedrijf InnoConcepts is sprake geweest van een “ernstige mate van wanbeleid van bestuurders en commissarissen”. Dit stelt de curator van InnoConcepts, A.A.M. Deterink, in zijn op 13 maart jl. gepubliceerde onderzoek naar de feiten en omstandigheden die tot het faillissement van InnoConcepts hebben geleid. Volgens de curator hebben de voormalige bestuurders Fred Langerak (tevens oprichter van het bedrijf) en Peter Teerlink en de voormalige president-commissaris Gerard Jansen Venneboer verwijtbaar voortdurend terugkerende liquiditeitsproblemen doen ontstaan, zijn zij volstrekt onzakelijke en ongedekte transacties met verbonden (Chinese) vennootschappen aangegaan en hebben zij de voor een beursfonds meest elementaire regels van corporate governance niet nageleefd. Deze personen hebben, volgens de curator, “een ontluisterend gebrek aan integriteit” aan de dag gelegd. Het ontbrak hen aan een “moreel kompas”, onder meer blijkend uit de voortdurende belangenverstrengelingen en de uitvoering van een aantal dubieuze transacties, alsmede uit “misleidende financiële verslaggeving”, waardoor de uitermate zwakke financiële positie van de onderneming jarenlang “versluiemd” kon blijven. Door de RvC is “volstrekt onvoldoende” toezicht uitgeoefend op het beleid en het handelen van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen InnoConcepts. Bovendien heeft de externe accountant – de heer Tan van Deloitte – ten onrechte een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekeningen 2008 en 2009. De accountant is, volgens de curator, tekort geschoten in de diepgang van de controle en in de professioneel-kritische instelling. De curator heeft de voormalige bestuurders en commissarissen van InnoConcepts aansprakelijk gesteld voor de door de crediteuren geleden financiële schade van €63,5 miljoen. De curator is met Deloitte in overleg over een schikking van het met haar gerezen geschil.

Overige interessante zaken

- **AFM wil aanscherping definitie van 'financieel expert' in Code Tabaksblad**

De AFM vindt dat de Code Tabaksblad nadere eisen zou moeten stellen aan de financieel expert die, volgens de Code Tabaksblad, zitting heeft in de auditcommissie. Dit schrijft de AFM in haar op 27 maart jl. gepubliceerd rapport over de kwaliteit van de leden van de auditcommissies van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. De Code Tabaksblad bepaalt momenteel dat de zgn. financieel expert relevante kennis en ervaring moet hebben opgedaan op financieel administratief/accounting gebied bij beursgenoteerde ondernemingen of bij andere grote rechtspersonen. De AFM acht het gewenst dat de financieel expert een achtergrond als controller of CFO heeft. De AFM constateert in het onderzoek verder dat de auditcommissie of de RvC bij 79% van de beursgenoteerde ondernemingen de 'lead' neemt bij de selectie van een nieuwe externe accountant. Tegelijkertijd blijkt uit het onderzoek dat in de praktijk de CFO een essentiële rol heeft in het selectieproces. De AFM schrijft dat zij op zich hier begrip voor heeft, maar tegelijkertijd ook de indruk heeft dat in de praktijk de invloed van de onderneming, en in het bijzonder de CFO, op het selectieproces regelmatig verder gaat dan alleen het organiseren van het selectieproces. "Dit staat op gespannen voet met het steeds meer ingedaalde besef dat de gecontroleerde zijn eigen controleur niet hoort aan te stellen", aldus de AFM. Uit het onderzoek blijkt ook dat commissarissen maar beperkt bekend zijn met de uitkomsten van de interne kwaliteitsonderzoeken die een accountantskantoor uitvoert op controledossiers of met de uitkomsten van de onderzoeken van de AFM of andere toezichthouders. De AFM roept commissarissen daarom op ook hiervan gebruik te maken bij het evalueren van de zittende accountant of bij de selectie van een nieuwe accountant.

- **Grote Duitse ondernemingen moeten in 2016 ten minste 30% vrouwelijke commissarissen hebben**

De RvC's van de grootste Duitse beursgenoteerde ondernemingen moeten uiterlijk op 1 januari 2016 voor 30% uit

vrouwen bestaan. Zolang dit percentage niet is gehaald moeten commissariszetels die voor vrouwen zijn bestemd, leeg blijven. De Duitse Bondsdag heeft op 6 maart jl. ingestemd met een wetsvoorstel dienaangaande. Het wetsvoorstel raakt alleen de allergrootste Duitse beursgenoteerde ondernemingen, namelijk de ondernemingen die beursgenoteerd zijn én waarvoor de wettelijke 'Mitbestimmungspflicht' (verplichting om werknemerscommissarissen te hebben) geldt. Dat zijn er in totaal zo'n 110. Alle overige Duitse beursgenoteerde ondernemingen moeten zich vastleggen op een streefcijfer voor het aantal vrouwelijke bestuurders en senior managers. Zij zijn verplicht om jaarlijks verslag te doen van de voortgang om dit streefcijfer te halen.

- **Definitieve versie van Japanse corporate governance code gepubliceerd**

Japanse beursgenoteerde ondernemingen worden geacht ten minste twee onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurders in hun bestuur op te nemen. De Japanse ondernemingen worden daarbij aangemoedigd om dit aantal te laten stijgen tot ten minste een derde van het totaal aantal bestuurders. Dit staat in de definitieve Japanse corporate governance code die op 5 maart jl. is gepubliceerd. De ontwikkeling van de eerste Japanse corporate governance code is onderdeel van een in 2013 gepubliceerde strategienota van de Japanse regering om de Japanse economische groei te versnellen. De code moet bijdragen aan het vertrouwen van (buitenlandse) beleggers in Japanse beursgenoteerde ondernemingen. De code moedigt Japanse ondernemingen in dat kader o.a. aan om maatregelen te treffen dat zoveel mogelijk aandeelhouders deelnemen aan de besluitvorming op de AVA, bijvoorbeeld door de AVA-documenten ten minste 20 dagen voorafgaand aan de AVA-datum te publiceren, door de AVA's over meerdere maanden te spreiden en om Engelse vertalingen van de agenda's en oproepingen op te stellen. De code bepaalt tevens dat de Japanse ondernemingen jaarlijks hun beleid t.a.v. kruislingse participaties openbaar maken en daarbij de redenen aangeven waarom het houden van aandelen in andere Japanse

ondernemingen past binnen het rendementsrisicoprofiel van de onderneming. De code treedt op 1 juni a.s. in werking en zal onderdeel zijn van de noteringsregels van de effectenbeurs van Tokio. Japanse beursgenoteerde ondernemingen zullen dan gedwongen zijn om de codebepalingen na te leven of uit te leggen waarom zij sommige bepalingen niet kunnen toepassen.

- **Hong Kong consulteert over eigen gedragscode voor beleggers**

Kort nadat Japan en Maleisië hun eigen gedragscode voor institutionele beleggers hebben opgesteld, volgt Hong Kong nu als derde Aziatische land. De beurstoezichthouder van Hong Kong heeft op 2 maart jl. de conceptcode in consulatie gebracht. De code volgt in grote lijnen de 'Stewardship Code' van het Verenigd Koninkrijk en sluit ook goed aan op de codes die Japan en Maleisië hebben ontwikkeld, alsmede op de Eumedion best practices voor betrokken aandeelhouderschap (in het Hongkongse consultatiedocument aangehaald als 'de Nederlandse code'). Alle Hongkongse institutionele beleggers, maar ook buitenlandse institutionele beleggers die aandelen houden in Hongkongse beursgenoteerde ondernemingen, worden opgeroepen om de gedragscode te volgen of uit te leggen waarom zij dat niet doen ('pas-toe-of-leg-uit'). De conceptcode bevat zeven "principes voor verantwoord aandeelhouderschap". Institutionele beleggers wordt gevraagd een beleid t.a.v. de uitoefening van verantwoord aandeelhouderschap op te stellen en publiekelijk te rapporteren over de uitvoering ervan, de dialoog met beursgenoteerde ondernemingen aan te gaan, een 'escalatiebeleid' op te stellen voor als de dialoog vastloopt en een duidelijk stembeleid te hebben. Ook zouden institutionele beleggers bereid moeten zijn om daar waar nodig samen op te trekken en zouden zij een beleid t.a.v. tegenstrijdige belangen moeten opstellen. Belanghebbenden hebben tot 2 juni a.s. de tijd om te reageren op de conceptcode.